

46. Torstaina 17 päivänä huhtikuuta 1997

kello 18

Päiväjärjestys

Ilmoituksia

Toinen käsittely

1) Hallituksen esitys laiksi taidenäytte-
lyiden valtiontakuusta annetun lain 4 §:n
muuttamisesta 1326

Hallituksen esitys 27/1997 vp
Valtiovarainvaliokunnan mietintö 5/1997
vp

2) Hallituksen esitys laeiksi luopumis-
eläkelain ja maatalousyrittäjien luopumis-
korvauksesta annetun lain 25 §:n muutta-
misesta .....

Hallituksen esitys 28/1997 vp
Maa- ja metsätalousvaliokunnan mietintö
1/1997 vp

Ensimmäinen käsittely

3) Hallituksen esitys laiksi ulosottolain
muuttamisesta .....

Hallituksen esitys 8/1997 vp
Lakivaliokunnan mietintö 3/1997 vp

4) Hallituksen esitys laiksi autoverolain
muuttamisesta 1329

Hallituksen esitys 244/1996 vp
Valtiovarainvaliokunnan mietintö 4/1997
vp
Toivomusaloite 51/1995 vp, 14/1996 vp

5) Hallituksen esitys laeiksi ulkomailla
suoritetujen korkeakouluopintojen tuot-
tamasta virkakelpoisuudesta annetun lain
muuttamisesta sekä Euroopan talousalu-
een valtioiden kansalaisten koulutuksen ja
ammattillisen harjoittelun tunnustamisesta
annetun lain muuttamisesta 1329

Hallituksen esitys 248/1996 vp
Sivistysvaliokunnan mietintö 4/1997 vp

Lähetekeskustelu

6) Hallituksen esitys Euroopan yhteisö-
jen ja niiden jäsenvaltioiden sekä Marokon
kuningaskunnan välisestä assosiaatiosta
tehdyn Euro-Välimeri -sopimuksen eräi-
den määräysten hyväksymisestä 1330

Hallituksen esitys 31/1997 vp

Mietintöjen pöydällepano

7) Valtioneuvoston selonteko sosiaali-
turvasta .....

Valtioneuvoston selonteko 4/1996 vp
Sosiaali- ja terveysvaliokunnan mietintö 7/
1997 vp

Puhetta johtaa ensimmäinen varapuhemies
Pesälä.

Nimenhuudossa merkitään poissa oleviksi
edustajat Ala-Nissilä, Alho, Anttila U., Aula,
Brax, Bryggare, Holopainen, Huttu-Juntunen,
Itälä, Karpio, Kiljunen, Komi, Krohn, Kurola,
Lax, Leppänen P., Lindroos, Lipponen, Manni-
nen, Mikkola, Partanen, Prusti, Pykäläinen,

Rask, Rimmi, Rinne, Takkula, Tennilä, Tulonen, Vehkaoja, Vihriälä, Vistbacka, Vähänäkki ja Wideroos.

Ilmoitusasiat:

Lomanpyynnöt

Vapautusta eduskuntatyöstä saavat tästä päivästä virkatehtävien vuoksi edustajat Alho, Huttu-Juntunen ja Kiljunen sekä yksityisasioiden vuoksi edustajat Ala-Nissilä, Aula, Itälä, Kurola, Mikkola, Rask, Takkula ja Tennilä sekä

tästä ja huomisesta päivästä sairauden vuoksi ed. Partanen, virkatehtävien vuoksi edustajat Lipponen, Prusti, Pykäläinen ja Rimmi sekä yksityisasioiden vuoksi edustajat Lax, Lindroos, Manninen, Vihriälä ja Wideroos.

Päiväjärjestyksessä olevat asiat:

1) Hallituksen esitys laiksi taidenäyttelyiden valtiontakuusta annetun lain 4 §:n muuttamisesta

Toinen käsittely
Hallituksen esitys 27/1997 vp
Valtiovarainvaliokunnan mietintö 5/1997 vp

Ensimmäinen varapuhemies: Käsittelyn pohjana on valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 5. Ensin sallitaan yleiskeskustelu asiasta, sen jälkeen ryhdytään lakiehdotuksen yksityiskohtaiseen käsittelyyn.

Yleiskeskustelua ei synny.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä hyväksytään keskustelutta 4 §, voimaantulosäännös, johtolause ja nimike.

Lakiehdotuksen toinen käsittely julistetaan päättyneeksi.

2) Hallituksen esitys laeiksi luopumiseläkelain ja maatalousyrittäjien luopumiskorvauksesta annetun lain 25 §:n muuttamisesta

Toinen käsittely
Hallituksen esitys 28/1997 vp
Maa- ja metsätalousvaliokunnan mietintö 1/1997 vp

Ensimmäinen varapuhemies: Käsittelyn pohjana on maa- ja metsätalousvaliokunnan mietintö n:o 1. Ensin sallitaan yleiskeskustelu asiasta, sen jälkeen ryhdytään lakiehdotusten yksityiskohtaiseen käsittelyyn.

Yleiskeskustelua ei synny.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä hyväksytään keskustelutta ensimmäisen lakiehdotuksen 8, 13 ja 16 §, voimaantulosäännös, johtolause ja nimike sekä toisen lakiehdotuksen 25 §, voimaantulosäännös, johtolause ja nimike.

Lakiehdotusten toinen käsittely julistetaan päättyneeksi.

3) Hallituksen esitys laiksi ulosottolain muuttamisesta

Ensimmäinen käsittely
Hallituksen esitys 8/1997 vp
Lakivaliokunnan mietintö 3/1997 vp

Ensimmäinen varapuhemies: Käsittelyn pohjana on lakivaliokunnan mietintö n:o 3.

Keskustelu:

Ed. M. Pohjola: Arvoisa puhemies! Hallituksen esityksessä ulosottolain muuttamisesta ehdotetaan parannettavaksi velallisen asemaa. Eduskuntahan edellytti, että velkajärjestelylain tarkistuksen yhteydessä helmikuun loppuun 1997 mennessä ainakin kaksi seikkaa tulee toteuttaa. Toinen oli, että asuinirtaimisto suojataan, ja toinen se, että toteutetaan ns. vapaakuukausimalli. Nämä asiat tässä lakiehdotuksessa nyt toteutetaan.

Tämä on parannus sata vuotta vanhaan ulosottolakiin. Tätä esitystä voidaan periaatteessa pitää hyvänä mutta sangen varovaisena uudistuksena, ja tämä on vain yksi uudistus, joka tapahtuu ennen ulosottolain kokonaisuudistusta, joka vähitellen tulisi saattaa eduskuntaan.

Ehkä tavallisen velallisen kannalta erittäin merkittävää nyt on se, että hän voi erottaa ulosmittauksesta tavanomaisen koti-irtaimiston ja kohtuullisen tarpeen mukaisen henkilökohtaisen esineen. Suomalaisen nyky-yhteiskunnan sosiaalilainsäädännön tavoitteiden mukaisesti tässä on pyritty moderniin lainsäädäntöön. Myös tarpeel-

liset työvälineet sekä koulutus- ja opiskelutarvikkeet voidaan suojata, joten tämä on modernia lainsäädäntöä.

Eriyisesti keskustelua lakivaliokunnassa herätti työvälineenä käytetyn auton suojaaminen ja se, kuinka arvokkaita autoja ylipäättänsä voidaan ulosmittaustapauksessa suojata. Laissa on kaavailtu, että auton numeerinen arvo olisi 10 000—15 000 markkaa. Kun siihen tulee eräänlainen puskurivara huomioiduksi, tarkoittaisi se sitä, että käytännössä voitaisiin ulosmittaukselta suojata 20 000—25 000 markan arvoisen auto. No, onko tämä vielä sellainen ajopeli, jolla töitä voidaan tehdä, sitä kukin voi pohtia mielessään. Minusta tuo arvo on jäänyt hiukan liian pieneksi. Ehkä realistisempi olisi ollut noin 50 000 markan suoja tässä tapauksessa.

Tämä lakiehdotus niin ikään sisältää muutamia tulkinnanvaraisuuksia. Tästä huolimatta lakivaliokunnassa katsottiin, että on parempi antaa se nyt tässä muodossa kuin jäädä odottamaan kokonaisuudistusta ja hoitaa nämä puutteet koulutuksella.

Summa summarum, arvoisa puhemies, tämä on yksi askel eteenpäin kohti parempaa lainsäädäntöä ja toimivampaa ulosottojärjestelmää.

Ed. A i t t o n i e m i : Herra puhemies! Minä olisin voinut hyvin sanoa vähäiset sanani paikallankin, mutta on joskus mukava käydä korokkeelta katsomassa, minkälaista porukkaa täällä oikein on ja ihan edustavan näköistä väkeä sikäli, kuin paikalla ihmisiä on ja tietysti myös parvekkeella.

Herra puhemies! Ulosottolain muutos johtuu osin myös siitä, että meillähän nykyiselläkin lain tulkinnalla olisi voitu ihmisille, jotka ovat ulosoton kohteina, antaa kohtuullinen elämisen mahdollisuus, mutta koska ulosottolain tulkinta nimenomaan ulosottomiesten ja ulosottoapulaisten taholta on ollut varsin kirjavaa, se on muodostanut hyvin sekavan järjestelmän, jossa jotkut ihmiset asetetaan niin ahtaalle, että heiltä kerta kaikkiaan elintulo loppuu, toiset taas pääsevät helpommalla.

Ulosottolain muutoksen tarkoituksena on nyt siis mahdollistaa ihmisille ensinnäkin se, että ihmisen täytyy elää edes kohtuullisesti siitä huolimatta, että hän on velkainen ja häneltä tuloista suuri osa ulosmitataankin. Toiseksi tämä vanha sanonta, että lypsävää lehmää ei saa tappa, tulee tässä asiassa hyvin esille sikäli, että ihminen, jolla on mahdollisuus tienata tuloa, jos hänelle jätetään siihen sekä työvälineiden että muiden

osalta kohtuulliset mahdollisuudet, on velkojen kannalta ehdottomasti tärkeämpi kuin sellainen, jolta viedään kaikki elämisen mahdollisuudet. Jos ihminen saa harjoittaa ammatia ja hänelle annetaan ulosotossa siihen mahdollisuudet, silloin myös velkoja mahdollisesti pikkuhiljaa saa osan tai kokonaan saatavansa, joka hänellä velalliselta on.

Ulosottolain muutos, joka on sellaisenaan tarpeellinen, tosiaan vähentää ulosottomiesten ja ulosottoapulaisten tulkinnan mahdollisuutta. Sehän tuli esille velkasaneerauslain muutoksen yhteydessä. Niin kuin ed. M. Pohjola ansiokkaasti totesi, silloin huomattiin, että ulosottolaisa on sellaisia poikkeamia, sellaisia heikkouksia, jotka täytyy ehdottomasti korjata, jotta velkasaneerausjärjestelmän muutos, joka meillä tehtiin, toimisi. Näin ollen, herra puhemies, tämä muutos, vaikka se on sellaisenaan vähäinen ja vaikka vielä tulevaisuudessa joudutaan tähän asiaan ja laajempaan ulosottolain muutokseen varmasti palaamaan, on mielestäni oikean suuntainen ja nimenomaan velkasaneerauslain muutoksen pohjalta välttämätön.

Ed. Pohjola puhui tietyistä työvälineistä, jotka ihmiselle täytyy jättää, jotta hän voi elintoimintojaan jatkaa. Hän mainitsi autosta, 10 000—15 000 markan arvoisesta autosta. Jokainen tietää, millainen ritse sellainen on. Lakivaliokunnassa käytiin esimerkkinä, että kauppatkustaja, joka tulee 10 000—15 000 markan autolla pihkaan, havaitaan hyvissä ajoin sata metriä ennen pihaa ja silloin taatusti komennetaan lapset sisälle ja muurin päälle ja ovet laitetaan lukkoon. Eihän sellaista kauppatkustajaa laske kukaan sisälle, joka ajaa 10 000—15 000 markan autolla. Näin ollen kohtuus kaikessa, ja tämä 30 000, joka tuli tietyllä tavalla rajaksi, mahdollistaa edes jonkinlaisen kulkuvälineen. Olen aivan samaa mieltä kuin ed. Pohjola, että tuo raja olisi voinut olla 50 000 markkaakin sellaisissa tapauksissa, joissa auto on ammattiin käytettävä työväline — hyvä näin kuitenkin.

Herra puhemies! Haluan yhdestä ehkä hiukan humoristisestakin mutta tietyllä tavalla nostalgisesta asiasta mainita. Kun oli asiantuntija Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitosta, joka on aina ajanut meidän maalaisten ja maanviljelijöiden etua, ja kysymys oli siitä, jos talossa on 4 lehmää taikka 30 lehmää, ulosmitataanko vai ei, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliiton lakimies oli sitä mieltä, että jos talossa on neljä lehmää, kylmästi vain ulosmittaukseen ja kaikki pihalle, teurastamolle tai muualle, mutta jos on

30 lehmää, silloin ei ulosmitata vaan jätetään ne tilanomistajalle käyttöön. Minä senkin tietysti toisaalta ymmärrän, että 30 lehmällä ansaitaan sillä tavalla, että sillä voidaan velkojakin maksaa, 4 lehmällä ei ansaita. Mutta jos katsotaan, niin kyllä talonpojan tappolinja ja pientalonpojan tappolinja on Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliittoonkin pesiytynyt hyvin syvällisesti. Minä olisin jättänyt mainitun firman asiantuntijan lausunnon ihan menneisyyttä kunnioittaakseni sanomatta ja olisin sanonut, että ei ulosmitata sen paremmin 4:ää kuin 30:täkään lehmää. Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitosta olisi jäänyt silloin parempi kuva ihan menneisyyden pohjalta.

Ed. Hurskainen: Arvoisa puhemies! Valiokunta on ottanut kantaa ulosottolain mietinnössä vapaakuukausiin, ja näkee, että vapaakuukausien kahden kuukauden enimmäismäärä voi muun muassa ennalta arvaamattomien tapahtumien kasautuessa olla liian lyhyt. Varmasti tämä pitää monessa tapauksessa paikkansa niiden kohdalla, jotka ovat ulosoton kohteina. Itse olen ollut mukana ensi- ja turvakotityössä ja siellä törmäsin usein siihen, että yksinhuoltajaäidit ja -lapset saavat elatusavun usein ulosoton kautta. Toivon, että valiokunta on mietintöä tehdessään ottanut huomioon sen, että tämä ratkaisu saattaa aiheuttaa sen, että ulosoton kautta elatusapua saava perhe saattaa joutua myös turvautumaan toimeentuloturvaan, eli ehkä tämäkin puoli asiasta olisi ollut hyvä pohtia mietintöä tehtäessä.

Ed. Holopainen: Arvoisa herra puhemies! Käytin asiasta puheenvuoron lähetekestelun yhteydessä, mutta haluan lausua muuttaman sanan, ja tulen varmuuden vuoksi puhujakorokkeelle, jos puheeni menee yli kahden minuutin.

Tämä uudistus on hyvä. Tietenkin tämä on vain osauudistus ja tarve olisi paljon laajempaan. Senhän me saamme myöhemmin. Kiinnitän huomiota muutama asiaan. Valiokunta on tehnyt aivan oikein, kun on lisännyt vapaakuukaudet kahdesta kolmeen. Tämä on sikäli hyvä, että eräissä tapauksissa vapaakuukausien myöntäminen tuo todella paljon paremman tuloksen kuin jos olisi aivan tiukka linja, ettei ainuttakaan vapaakuukautta olisi. Käytännössä vapaakuukausia on jo annettu, vaikka sitä ei laki olisi juuri sallinut. Tätä lakia voidaan soveltaa myös niissä tapauksissa, joissa palkan ulosotto on jatkunut

keskeytyksittä jo yhden vuoden ajan tämän lain voimaan tullessa.

Sitten valiokunnan mietinnössä kiinnitetään huomio myös koulutukseen. Siihen haluaisin muutamalla sanalla tarttua. Kun itse käytännön ulosottotointa hoidin, nimenomaan koulutuspuoli oli erittäin huono. Saattoi mennä kahdeksan vuotta koulutusten välillä. Sillä välin tuli varmasti jo paljon uutta asiaa. Koulutus on perintäpuolella ollut tosi heikko. Kiinnittäisinkin tähän huomiota, että siihen satsattaisiin nykyistä enemmän.

Tulkintaeroja eri piireissä on todella paljon. On tiukkaa linjaa ja sovittelevampaa linjaa ja kaikkea siltä väliltä.

Mietinnössä kiinnitetään huomio myös asumiskustannuksiin. Puutteena pidetään sitä, ettei todellisia asumiskustannuksia voida huomioida. Se on ihan totta. Yhtä lailla vaikeaa on huomioida myös eräissä tapauksissa hyvinkin suuria lääkekuuluja. Niitä ei lasketa suojaosuuteen. Sitten voi olla tapauksia, joissa on omia lainoja, ja ulosoton myötä niiden hoitaminen kärsii. Kuitenkin saattaisi olla kokonaisuuden kannalta hyvä, että myös näitä lainojen hoito- ja lääkekuuluja huomioidaisiin suojaosuutta laskettaessa, mutta sehän on loputon vyyhti, enkä osaa siihen oikein ratkaista keksiä.

Ed. M. Pohjola kiinnitti huomiota myös omaisuuden arvoon. Se on todella suhteellinen käsite. Tuo 30 000 markkaa on joissakin tapauksissa aika alhainen raja. Jos ajatellaan, että 30 000 markan autolla joutuu ammattia harjoittamaan, se on aika epävarmaa ammatin harjoittamista. Tämäkinhän on tulkinta, miten sitten käytännön ulosottotyötä suoritettaessa sovelletaan ja arvioidaan auton hinta.

Itse jouduin toimimaan kerran tilanteessa, jossa ulosmittasin taksina käytetyn auton. Taksiauton viimeisimpään remonttiin oli käytetty 5 000 markkaa. Kun huutokauppa toteutettiin, autolla saatiin 2 900 markkaa. Se tuntui täysin järjettömältä. Siinä ei ollut pienintäkään järkeä, mutta lain mukaan se piti vain toimittaa. Siinä mielessä harkintavalta on erittäin paikallaan.

Ed. Alaranta: Herra puhemies! Valitettavasti vierustoverini ed. Hurskainen ehti lähteä pois, kun yritin etsiä tästä laista vastausta siihen ongelmaan, mitä hän puheenvuorossaan käsittelee. Täällä se kyllä on. 6 a §:n viimeisessä momentissa todetaan: ”Mitä 2 momentissa säädetään, ei kuitenkaan koske palkan ulosmittausta, jos maksukiello on voimassa lapselle tulevan elatus-

avun perimiseksi." Mainittua pykälää on sitten perusteluissa kuvattu. Siellä todetaan, että elatusapu on sillä tavalla etuoikeutettu, että vapaa-kuukausien määrääminen ei todellakaan aiheuta sitä ongelmaa, mihin ed. Hurskainen puheenvuorossaan viittasi. Nämä terveiset menevät hänelle varmaan jossakin muussa vaiheessa. Hänen huolensa oli tietysti aiheellinen, mutta valiokunta on tähän kyllä myös huomiota kiinnittänyt.

Keskustelu julistetaan päättyneeksi.

Lakiehdotuksen ensimmäinen käsittely julistetaan päättyneeksi.

4) Hallituksen esitys laiksi autoverolain muuttamisesta

Ensimmäinen käsittely
Hallituksen esitys 244/1996 vp
Valtiovarainvaliokunnan mietintö 4/1997 vp
Toivomusaloite 51/1995 vp, 14/1996 vp

E n s i m m ä i n e n v a r a p u h e m i e s :
Käsittelyn pohjana on valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 4.

Keskustelu:

Ed. S a s i : Arvoisa puhemies! Valtiovarainvaliokunta on tehnyt eräitä muutoksia hallituksen esitykseen.

Ensimmäinen näistä muutoksista koskee muuttoautoja. Kun henkilö on asunut vähintään vuoden ulkomailla ja pitänyt autoa hallinnassaan kuusi kuukautta, hallituksen esityksen mukaan hän olisi voinut tuoda auton Suomeen. Jos vero olisi ollut alle 65 000 markkaa, auto olisi voitu tuoda verovapaasti. Summaa on nostettu 80 000 markkaan valtiovarainvaliokunnassa.

Tämän tausta on se, että pohdittiin, tulisiko asettaa tältä osin toinen porras lakiin siinä tapauksessa, että on asunut kaksi vuotta ulkomailla ja pitänyt autoa kaksi vuotta. Eli missään tapauksessa ei olisi ollut tarkoitus, että nimenomaan auton takia muutetaan ulkomaille töihin. Tuolloin olisi tehty tuollainen porras, joka olisi ollut 80 000 tai 100 000 markan tienoilla. Asiasta kuitenkin keskusteltiin valtiovarainministeriön ja myös tullihallituksen kanssa. Siinä yhteydessä todettiin, että tällaisen portaan rakentaminen aiheuttaa tiettyjä hallinnollisia ongelmia. Siitä syystä päädyttiin neuvotteluissa valtiovarainministeriön kanssa siihen, että ehkä sittenkin on

parempi, että nostetaan tuota varsinaista summaa eikä tehdä tällaista porrasta.

Syytä on ehkä tässä yhteydessä todeta, että aikoinaan kun joulukuussa 94 tämä autoverolaki säädettiin, eduskunnalle annettiin täysin selvästi väärä käsitys erään valtiovarainministeriön virkamiehen toimesta siitä, mikä tuo veronhuojennusetus kaiken kaikkiaan on. Annettiin käsitys, että keskihintainen auto voidaan Suomeen tuoda verovapaasti, mutta näin tosiasiaa ei ollut. Nyt kun on saatu tarkempia selvityksiä myös tämän asian eduskuntakäsittelyn yhteydessä, on voitu päätyä siihen, että jos alkuperäistä tarkoitusta ajatellaan, tuo 80 000 markan raja on varmasti oikea ja tarkoituksenmukainen.

Lisäksi on tehty vielä kaksi muuta muutosta. Toinen koskee korin vaihtoa. Tarkoitus oli panna kaikki autot, joissa tehdään korin vaihto, täysimääräisesti autoverolle. Tuosta on luovuttu, koska on muun muassa eräs yritys, jolle kauppa- ja teollisuusministeriö antaa kehittämistukea korien vaihtamiseen. Tietysti se, että toinen käsi ei tiedä mitä toinen tekee, ei ole tarkoituksenmukaista.

Myös 25 vuotta vanhojen moottoripyörien osalta on tarkoitus nykyinen verotuskäytäntö säilyttää.

Keskustelu julistetaan päättyneeksi.

Lakiehdotuksen ensimmäinen käsittely julistetaan päättyneeksi.

5) Hallituksen esitys laeiksi ulkomailla suoritetujen korkeakouluopintojen tuottamasta virkakelpoisuudesta annetun lain muuttamisesta sekä Euroopan talousalueen valtioiden kansalaisten koulutuksen ja ammatillisen harjoittelun tunnustamisesta annetun lain muuttamisesta

Ensimmäinen käsittely
Hallituksen esitys 248/1996 vp
Sivistysvaliokunnan mietintö 4/1997 vp

E n s i m m ä i n e n v a r a p u h e m i e s :
Käsittelyn pohjana on sivistysvaliokunnan mietintö n:o 4.

Keskustelu:

Ed. M. M a r k k u l a : Arvoisa puhemies! On kyseessä laki, jonka perusteella vertaillaan ulkomailla suoritetuja korkeakoulututkintoja suomalaisiin korkeakoulututkintoihin. Perinteinen

käytäntöhän tässä on ollut, että vertailu on suoritettu ennen kaikkea yliopistoissa itsessään, yliopistojen sisällä, joissa tunnetaan laatu. Tämän perusteella opetusministeriö on tehnyt ratkaisun.

Nyt tämä muutosehdotus lähtee siitä, että vertailu suoritetaan opetushallituksen ja sinne perustettavan erityisen neuvottelukunnan toimesta. Kun valiokunta tätä valmisteli, niin ratkaisusamme ensisijaisesti olimme kyllä halunneet korostaa sitä, että tämä laadullinen arviointi todella kuuluu ensisijaisesti opetusministeriön yhteyteen ja siellä aivan erityisesti nyt vastikään työnsä aloittaneen arviointineuvoston toimintaan, mutta toisaalta, koska yliopistojen rehtorien neuvosto ilmoitti meille, että yliopistoilla ei ole tämän muutoksen johdosta huomauttamista, niin lopulta valiokunta päätyi sitten ehdottamaan tämän lain hyväksymistä.

Oleellista on kuitenkin seurata itse lain toimitusta ja varmistaa, että tämä myös opiskelijoiden kannalta on todella toimiva ja heidän oikeusturvansa tulee täytetyksi. Tässä mielessä on tärkeää, että tietoa kootaan ja opiskelijat saavat ennen kaikkea etukäteen riittävästi tietoa siitä, mitä eri tutkinnot sisällään pitävät, miten niiden tutkintojen laadullinen taso vastaa suomalaisia tutkintoja.

Keskustelu julistetaan päättyneeksi.

Lakiehdotusten ensimmäinen käsittely julistetaan päättyneeksi.

6) Hallituksen esitys Euroopan yhteisöjen ja niiden jäsenvaltioiden sekä Marokon kuningaskunnan välisestä assosiaatiosta tehdyn Euro-Välimeri -sopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä

Hallituksen esitys 31/1997 vp

Asia lähetetään puhemiesneuvoston ehdotuksen mukaisesti ulkoasiainvaliokuntaan.

7) Valtioneuvoston selonteko sosiaaliturvasta

Valtioneuvoston selonteko 4/1996 vp

Sosiaali- ja terveystieteiden valiokunnan mietintö 7/1997 vp

Mietintö pannaan pöydälle puhemiesneuvoston ehdotuksen mukaisesti ensi keskiviikon täysistuntoon.

Ensimäinen varapuhemies:
Eduskunnan seuraava täysistunto on huomenna perjantaina kello 13.

Täysistunto lopetetaan kello 18.25.

Pöytäkirjan vakuudeksi:

Seppo Tiitinen